

Δανειστικές βιβλιοθήκες του χωριού Δώρο πολιτισμού

Πόσο όμορφα αισθανόμαστε όταν μας κάνουν ένα δώρο; Και μάλιστα όταν μας το χαρίζουν με πραγματική αγάπη; Σίγουρα το δώρο είναι δώρο, αλλά η αξία του διαφέρει. Για πολλούς είναι απλώς μια φιλική χειρονομία ευγένειας, για κάποιους ανιδιοτελής προσφορά αγάπης. Και σίγουρα η αξία του δώρου είναι ακόμη μεγαλύτερη αν η αγάπη είναι γνήσια και δεν εκφράζεται πρόχειρα. Η δημιουργία Δανειστικών Βιβλιοθηκών σε σχολεία απομονωμένων περιοχών της Ελλάδας και του εξωτερικού από τη Λέσχη είναι προσφορά γνήσιας αγάπης, γιατί βασίζεται σε μελετημένο πρόγραμμα που εφαρμόζεται με μεράκι και έχει θετικό αποτέλεσμα που αντέχει στο χρόνο: είναι δώρο πολιτισμού!

Η Λέσχη στα 34 χρόνια λειτουργίας της έχει δημιουργήσει 660 δανειστικές βιβλιοθήκες, από τις οποίες οι 300 περίπου έχουν ιδρυθεί σε χωριά. Η ίδρυση δανειστικών βιβλιοθηκών στηρίζεται σε εξειδικευμένο πρόγραμμα της Λέσχης, δοκιμασμένο σε σχολεία της Ελλάδας και του εξωτερικού. Στόχος είναι η εξοικείωση της μαθητικής και εκπαιδευτικής κοινότητας με το ποιοτικό βιβλίο και η μόρφωση, που συνδέεται με τα δύο θεμελιώδη χαρακτηριστικά του πολιτισμού: την καθολικότητα και την άνοδο. Την πληρότητα, δηλαδή, του ανθρώπου και την ανύψωσή του, εκεί όπου η θέα είναι καλύτερη και ο αέρας πιο καθαρός!

Αρχική φάση του προγράμματος είναι η διερεύνηση, ο χάρτης αρχείου για τα απομονωμένα σχολεία -δημοτικά, γυμνάσια, λύκεια- της χώρας μας, αλλά και των ελληνικών κοινοτήτων του εξωτερικού. Πρόκειται για σχολεία με αυξημένες ανάγκες που τις περισσότερες φορές αδυνατούν να τις καλύψουν, σε αντίθεση με τα σχολεία των πόλεων ή των μεγάλων χωριών. Κάθε χρόνο με τις Εβδομάδες Βιβλίου, με τον ετήσιο χορό, τη χριστουγεννιάτικη γιορτή και χορηγίες, η Λέσχη φροντίζει να συνεισφέρει στην κάλυψη των αναγκών των σχολείων αυτών σε λογοτεχνικά βιβλία ποιότητας. Βιβλία ελεύθερου διαβάσματος που ενισχύουν το έργο του δασκάλου, το ζήλο του μαθητή και την αγάπη για τον ανηφορικό δρόμο της γνώσης. Δεδομένου ότι το πρόγραμμα είναι εξειδικευμένο από αναγνώστες σε αναγνώστες -από τους οποίους καταξιώνεται τελικά το αληθινό βιβλίο- η αναγνωσιμότητα των δανειστικών βιβλιοθηκών είναι υψηλή στους μαθητές, αλλά και στην ευρύτερη κοινότητα.

Τα βιβλία που στέλνονται πληρούν απαραίτητως τρεις βασικές προϋποθέσεις: Αλήθεια και ομορφιά. Μέτρο και ισορροπία. Βιβλίο και ζωή. Δηλαδή, πρόκειται για βιβλία αληθινά, με ουσία και ιδέες που εκφράζονται με την τέχνη εκείνη του λόγου που βγαίνει από τα βάθη της ψυχής. Μέσα στις δυσχέρειες, στη μοναξιά ή στα αδιέξοδα, το καλό βιβλίο κρατάει συντροφιά και ανοίγει δρόμους και ορίζοντες. Είναι βιβλία επιλεγμένα, ώστε να ενισχύουν τη γνωριμία των μαθητών με την κλασική, παραδοσιακή και σύγχρονη λογοτεχνία, με τις ρίζες τους, την ιστορία και την παράδοση και τον πολιτιστικό, πνευματικό, κοσμοθεωριακό προβληματισμό της εποχής τους. Η φιλοσοφία της Λέσχης στις βιβλιοθήκες που δημιουργεί δεν εστιάζει στην ποσότητα των βιβλίων -άλλωστε «ουκ εν τω πολλώ το ευ», όπως έλεγαν και οι αρχαίοι πρόγονοί μας- αλλά στην ποιότητα. Επίσης, προσπαθεί τα βιβλία της να τοποθετούνται σωστά στη ζωή του αναγνώστη. Να χρησιμοποιεί το βιβλίο ως μέσο για έμπνευση και δημιουργία και να μη γίνεται αυτοσκοπός, να μην προορίζεται δηλαδή απλώς και μόνο για να διαβαστεί και στη συνέχεια... να ξεχαστεί!

Έτσι, λοιπόν, και φέτος δημιουργήθηκαν τέσσερις δανειστικές βιβλιοθήκες στο νομό Δράμας: στα δημοτικά σχολεία Αγίου Αθανάσιου, Κυργίων, Αδριανής- Νικηφόρου και στο γυμνάσιο Περιθωρίου. Ακόμη, δημιουργήθηκε μια βιβλιοθήκη στο δημοτικό σχολείο Αμφιθέας νομού Ιωαννίνων. Με αγάπη και φροντίδα τις προετοίμασε η Λέσχη, επιλέγοντας βιβλία ένα κι ένα, τα οποία η

εμπειρία δείχνει πως θα διαβαστούν, θα μορφώσουν, θα ψυχαγωγήσουν.

Βεβαίως στο έργο της Λέσχης συνέβαλε σε μεγάλο βαθμό η πολύτιμη βοήθεια όλων όσων συνεργάστηκαν μαζί της. Συγκεκριμένα, τα έσοδα για τις Δανειστικές Βιβλιοθήκες προήλθαν από τον ετήσιο χορό της Λέσχης και από τις Εβδομάδες Βιβλίου που πραγματοποιήθηκαν στα εξής σχολεία: Γυμνάσιο Ζαν ντ' Άρκ, 47^ο Γυμνάσιο Αθηνών, 5^ο Γυμνάσιο Γαλατσίου και Πειραματικό Δημοτικό Πανεπιστημίου Αθηνών.

Οι ανώνυμοι πρωταγωνιστές αυτής της ευγενικής προσφοράς είναι οι μαθητές των σχολείων, όπου έγιναν οι Εβδομάδες Βιβλίου. Ακόμη, οι υπεύθυνοι διευθυντές, καθηγητές, δάσκαλοι, βιβλιοθηκάριοι και γονείς, που στήριξαν την προσπάθειά τους. Όλοι λοιπόν, όσοι ευγενικά συνεργάστηκαν με τη Λέσχη για έναν κοινό σκοπό. Κυρίως οι μαθητές αξίζουν ένα μεγάλο μπράβο. Οι περισσότεροι ευαισθητοποιήθηκαν έχοντας στο νου τους τη φωτογραφία των μακρινών συμμαθητών τους και μαθαίνοντας για τις ελλείψεις τους σε ψυχαγωγικά βιβλία.

Έχοντας αυτό ως αφετηρία, οι μαθητές επιδόθηκαν με μεγάλο ζήλο στη διάθεση λαχνών. Η λοταρία πλαισιώνει την Εβδομάδα Βιβλίου και έχει πολλαπλά τα οφέλη: Πρώτα πρώτα καλλιεργείται το αίσθημα της ευθύνης στους μαθητές. Επίσης, τα παιδιά ασκούνται ατομικά, δοκιμάζοντας τις ικανότητές τους. Και μέσα από τη συνεργασία για τη σύνδεση του βιβλίου με τη ζωή, του λόγου με την πράξη, της αγάπης με τη δύναμη, μαθαίνουν να λειτουργούν όλα μαζί για τον κοινό σκοπό. Έτσι, αμβλύνεται ο ατομικισμός και ανοίγουν ορίζοντες προς το «εμείς» και τους συλλογικούς στόχους. Η δημιουργία της δανειστικής βιβλιοθήκης στο Χωριό γίνεται προσωπικός στόχος του κάθε παιδιού χωριστά και κατ' επέκταση ολόκληρης της μαθητικής και μη κοινότητας. Όσους περισσότερους λαχνούς διαθέσει κάθε παιδί μόνο του και συλλογικά με τους συμμαθητές του, τόσο περισσότερα βιβλία θα σταλούν στο Χωριό! Και παράλληλα, θα εμπλουτιστεί ανάλογα και η βιβλιοθήκη του δικού τους σχολείου.

Φυσικά, δεν είναι μόνο τα σχολεία που συμβάλλουν στη δημιουργία δανειστικών βιβλιοθηκών στο Χωριό μέσα από τις Εβδομάδες Βιβλίου. Σημαντικό ρόλο παίζουν κάθε χρόνο, οι χορηγοί, οι μουσικοί και οι φίλοι της Λέσχης, που εθελοντικά προσφέρουν και προσφέρονται, ώστε να πραγματοποιούνται με επιτυχία οι ετήσιοι χοροί της, ένας θεσμός πολιτιστικός που συνδυάζει επιτυχώς το τερπνόν μετά του ωφελίμου.

Το Σεπτέμβρη οι ανυπόμονες φατσούλες των μαθητών των παραπάνω σχολείων φωτίστηκαν από χαμόγελο χαράς και ευχαρίστησης για το ανέλπιστο και πολύτιμο δώρο που έλαβαν: Βιβλία ποιοτικά, για την ηλικία τους, που μπορούν να τα δανειστούν και να ξαναδανειστούν, που σίγουρα θα τα αγαπήσουν σαν να ήτανε παιδιά τους, μιας και θα δώσουν τα ίδια πνοή στη νέα δανειστική βιβλιοθήκη του σχολείου τους, που σίγουρα θα είναι ιδιαίτερη! Η Λέσχη φροντίζει γι' αυτό στέλνοντας εκτός από τα βιβλία και πλούσιο συνοδευτικό υλικό, όπως:

- ✓ Γράμμα προς τον υπεύθυνο της Δανειστικής Βιβλιοθήκης.
- ✓ Διακοσμημένα Θέματα ή ποιήματα για το βιβλίο, τους αναγνώστες κ.ά. 9 για μεγάλους, 6 παιδικά.
- ✓ Σκόρπια Πουλιά, ιδέες, ιδέες, ιδέες...

- ✓ «Βιβλιοθηκάριος. Εντυπώσεις μιας μαθήτριας». Ένα ενθουσιαστικό κείμενο από μια μαθήτρια που έγινε βιβλιοθηκάριος. Μια ιδιότητα που μπορεί να ενθαρρυνθεί ν' αναλάβει κάποιος μαθητής στα πλαίσια της ενεργητικής και υπεύθυνης αγωγής των μαθητών.
- ✓ «Μια βιβλιοθήκη γεννιέται...». Η λειτουργία του πνεύματος. Πραγματικότητα και ουσία. Μια προσέγγιση με τη μέθοδο και τη φιλοσοφία του κριτικού ρεαλισμού (Kulre).
- ✓ «Δανειστικές βιβλιοθήκες: σκοπός, σκέψεις, οδηγίες».
- ✓ Ζωγραφιστοί, καδραρισμένοι κατάλογοι βιβλίων της Δανειστικής βιβλιοθήκης. Για το βιβλιοθηκάριο και τους αναγνώστες. Αυξάνουν την αναγνωσιμότητα της βιβλιοθήκης.
- ✓ Ντοσιέ κοινοποιήσεων Τύπου με το γενικό τίτλο: «Βιβλίο και πολιτισμός». Πρόκειται για ποικιλία υλικού πάνω σε πολιτιστικά θέματα, ειδήσεις και ρεπορτάζ.
- ✓ Ζωγραφιστά- καδραρισμένα γράμματα προς τα παιδιά, αναγνώστες Δημοτικού, Γυμνασίου, Λυκείου.
- ✓ Οδηγίες πρακτικού και πολιτιστικού χαρακτήρα προς τον υπεύθυνο της βιβλιοθήκης σχετικά με την οργάνωση, την τάξη και εφαρμογή της θεωρίας. Βοηθούν σημαντικά στην εύρυθμη λειτουργία της βιβλιοθήκης.
- ✓ Υλικό για την προετοιμασία και λειτουργία της βιβλιοθήκης: σελιδοδείκτες, αυτοκόλλητο για το ντύσιμο των βιβλίων, καρτέλες δανεισμού, κτλ.
- ✓ Prospectus της Λέσχης και το ετήσιο περιοδικό της «Βιβλίο και Ζωή».

Ανυπόμονοι... οι μαθητές του Δημοτικού Αμφιθέας Ιωαννίνων περιμένουν να παραλάβουν τα βιβλία τους!